

EPI-aktuellt

Vol 2

Nr 42

16 oktober 2003

Nyhetsbrev från Avdelningen för Epidemiologi, Smittskyddsinstitutet

Redaktör: [Ragnhild Janzon](#), tfn 08-457 23 64

Ansvarig utgivare: [Johan Giesecke](#), tfn 08-457 23 60

Fax: 08-30 06 26

E-post: epi@smi.ki.se

Prenumeration: Via formulär på [SMI:s hemsida](#)

Innehåll

- Ökad spridning av ciproxinresistent gonorré i Sverige
- Fortsätt vaccinera mot influensa!
- Livsmedelsburet calicivirus-utbrott
- Salmonella Hadar
- Salladslök trolig orsak till hepatit A-utbrott i USA

Notiser

Ökad spridning av ciproxinresistent gonorré i Sverige

Antalet rapporterade fall av gonorré som smittats i Sverige visar en ökning under 2003. Redan efter 3 kvartal överstiger antalet inhemska fall (299) vad som sågs under hela 2002 (286 fall). Ökningen gäller heterosexuellt överförd infektion och gäller både män och kvinnor. Oroande är också att minst tre olika ciproxinresistenta stammar cirkulerar i landet. En bland män som har sex med män i Stockholm, en bland heterosexuella i Stockholm samt en tredje stam bland yngre heterosexuella i Gävleborgs län. Situationen i Stockholm finns beskriven i Informationsblad 3, 2003 från Smittskyddsenheten i Stockholm. Utbrottet i Gävleborg är tidigare rapporterat i [EPI-aktuellt nr 27, 2003](#). Det är viktigt att uppmärksamma den ökade spridningen av gonorré i Sverige. Vidare måste odling ske för fastställande av eventuell ciproxinresistens även då infektionen förvärvats i Sverige.

[Anders Blaxhult](#)

Fortsätt vaccinera mot influensa!

Uppgifter har förekommit i media om att två personer har avlidit inom ett dygn efter vaccination mot influensa. [Läkemedelsverket](#) har efter granskning av insända journaluppgifter och kvalitetskontroll av vaccinet bedömt att det är högst osannolikt att ett orsakssamband föreligger mellan dödsfallen och vaccinationen.

De personer som i första hand erbjuds vaccination mot influensa tillhör de s.k. riskgrupperna, personer över 65 år samt de som har en kronisk sjukdom, som i sig innebär en ökad risk för död.

Vaccination är den mest effektiva åtgärden att förhindra ökad sjuklighet och död i influensa. Läke-medelsverket uppmanar till fortsatt vaccination och finner ingen anledning att dra in det aktuella vaccinet.

[Läs mer om influensa](#)

Utbrott

Livsmedelsburet calicivirus-utbrott

Rapport (preliminär) från Smittskyddsenheten i Kronobergs län

Måndag morgon den 6 oktober anmälde läkare från Infektionskliniken i Växjö till Smittskyddsenheten att man blivit kontaktad under helgen, då ett antal personer insjuknat efter att ha varit på utbildningsträff i Ljungby med gemensam buffé den 2 okt.

Ibland är det lätt att jobba med utbrott - innan vi ens hunnit starta utredningsarbetet sker det som en Smittskyddsenhet önskar ska ske vid varje utbrott: miljö- och hälsoskyddsinspektörer, vårdcentral i området och berörd rektor och enhetschef ringer spontant och informerar vad som hänt.

Utbrottet

Drygt 100 kommunanställda (skol- förskole- och matpersonal) personer i Ljungby kommun hade varit på utbildning torsdag den 2 oktober och dagen avslutades med gemensam buffé. Ett dygn senare börjar de första insjukna med f.f.a muskelvärk och magont, men även övriga magsjukesymtom som diarré och kräkningar var vanligt förekommande. Nästan hälften av dem som ätit insjuknade. De lite annorlunda huvudsymtomen (muskelvärk, feber och magont) gjorde att calicivirus inte kändes som en självklar diagnos.

Kartläggning

5-6 av de sjuka med symtom rekommenderades lämna avföringsprov för analys av virus (elektronmikroskopi vid SMI) och bakterier (salmonella, campylobacter, yersinia, shigella)(Klinisk Mikrobiol lab Växjö). Daglig kontakt med enhetschef/rektorer. En enkät lämnades ut till alla som ätit. Miljö- och hälsoskydd besökte restaurangen.

Insjuknande

De flesta insjuknade 1-1,5 dygn efter buffén, men någon insjuknade redan efter 12 timmar. Nästan 2/3 hade kräkningar i anamnesen, men många upplevde muskelvärk, feber och magont som det besvärligaste.

Resultat

Nästan hälften av de om ätit av buffén hade insjuknat. Provtagning visade calicivirus i fyra av fem analyserade prover. Ingen från personalen i restaurangen hade varit sjuk (!), och inga andra sällskap hade rapporterat sjuka. Dock hade inga andra matgäster varit där den aktuella kvällen. Enkäterna bearbetades i statistikprogrammet Epi-Info men preliminärt (alla enkäter ej kommit in ännu) har vi inte kunnat utpeka något enskilt livsmedel, detta bland annat beroende på att buffén bestod av endast ett mindre antal rätter och att alla (nästan) tagit av allt.

Sammanfattning

Nästan hälften (47 av cirka 100) insjuknar efter gemensam buffé vid utbildningsträff. Tacksamt nog insjuknar de flesta natten till lördag då deras respektive verksamheter var stängda. (Man kanske skulle rekommendera personalträffar på torsdagar ur smittsynpunkt!!)

De drabbade var skol- och förskolepersonal (inkl kökspersonal på ställena) med en stor risk för vidare smittspridning. Efter bra samarbete med snabb och rätt information så insjuknade endast någon sekundärt, trots riskmiljöer. Berörd ledning tyckte det mesta fungerade förutom i inledningsskedet då man inte riktigt visste vart man skulle vända sig. Man kommer nu att upprätta åtgärdsplan för liknande händelser.

Magnus Hermann - smittskyddssköterska

Birgitta Iggland – miljö- och hälsoskyddsinspektör

Kommentar

Vid matförgiftning bör man överväga att även begära faecesanalys för de klassiska matförgiftningsbakterierna Clostridium perfringens och Bacillus cereus, speciellt då symtombilden inte entydigt pekar mot calicivirus

Birgitta de Jong

Salmonella Hadar

Sedan mitten av september har elva personer, fem kvinnor och sex män, insjuknat i inhemskt förvärvad salmonellos orsakad av Salmonella Hadar. De sjuka är i åldern 21 till 64 år. Flest fall (sex stycken) har observerats i Stockholm och resten är spridda över ytterligare fem län i Mellansverige. I nuläget har ingen gemensam smittkälla kunnat identifieras. En fall-kontrollstudie har precis startats av SMI i samarbete med inblandade smittskyddsenheter, för att försöka spåra källan. Parallellt med den epidemiologiska undersökningen görs en pulsfältsanalys (som väntas vara klar i början av nästa vecka) av stammarna, för att utreda om fallen har någon inbördes koppling samt om de har samma mönster som vid Salmonella Hadar-utbrottet tidigare i år.

Vid detta tidigare utbrott smittades 24 personer under månadskiftet juli-augusti. Den geografiska spridningen på fallen såg då något annorlunda ut med en koncentration till Västkusten och Skåne. En stor del av de sjuka hade ätit kyckling och samma stam som isolerats från människorna hittades mycket riktigt senare även i ett misstänkt kycklingparti.

[Marika Hjertqvist](#)

Hänt i världen

Salladslök trolig orsak till hepatit A-utbrott i USA

I USA misstänks salladslök vara orsaken till att närmare 300 personer i flera stater har insjuknat med Hepatit A sedan mitten av september. Preliminära resultat visar att salladslöken serverats på olika restauranger i flera olika stater. Majoriteten av de sjuka personerna har en identisk stam av hepatit A vilket styrker misstanken om ett förorenat livsmedel som distribuerats till de olika restaurangerna.

[Birgitta de Jong](#)

[Läs mer på ProMed...](#)

Länkar till andra smittskyddsnyheter

[CDR Communicable Disease Report \(Storbritannien\)](#)

[EPI-NEWS \(Danmark\)](#)

[Eurosurveillance Weekly](#)

[MMWR](#)

[MSIS-rapport \(Norge\)](#)

[ProMed](#)

[WHO Disease Outbreaks News](#)